

ДОБРУЖАНСКИ ГЛАСЪ

„GLASUL
DOBROGEAN“
Apare la Bazargic

Organ al Minorităţii
Bulgare din Ro-
mania
Telefon: No. 138

ABONAMENT:
an Lei 300
ni Lei 160
ABONAMENTЪ:
За 1 година 300 лей
За 6 месеца 160 лей
Glasul Dobrogean
str. Elisabeta 4 Bazargic

Върви народе!...

Предъ паметта на ве-
анитѣ на славянската
меностъ, вѣковетѣ се
ятъ, далечното минало
ва много близко и предъ
изпъкватъ свѣтли
ази на солунскитѣ
тя, за да ни говорятъ
убедителни слова, че
я на българската про-
та винаги е билъ осѣ-
съ много трудности
о него не е миналъ
ителъ безъ да си о-
вави нозетѣ.

ейността на народни-
учители — отъ несре-
ученици на Кирила

и Методия до зората на
Освобождението, на вси-
чки — е била верига отъ
страдания и унижения.
И именно това представя-
ва величавия възходъ на
нашето просвѣтно дѣло.
Тази година голѣмиятъ
празникъ се ражда за
Българското малцинство
въ единъ сждбоносенъ
моментъ. Химнътъ на св.
св. братя ще се подеме
съ радостъ и

... Но не обез-
смъртиха ли имената
си и нашитѣ първоучи-
тели въ мъжии и страдания?
Я. х. Я.

В. Св. Кирилъ и Методий!

твуваме паметта на свѣти-
авноапостоли и славяно-
арски просвѣтители —
лъ и Методий.

този, именно, всеобщъ
метото ни празникъ, въз-
вани отъ безграничната
да и подвижностъ на свѣ-
истъ, ние раздираме за-
а на своето безвъзвратно
ическо минало и извлича-
тъ шеметнитѣ му бездни
итѣ образи на двамата
нски брѣта и съ умиление
чимъ да възкресимъ въ
о съзнание тѣхното вели-
дѣло. Вършимъ това по-
ана единъ непревзмога-
правственъ дългъ. И ху-
правимъ. Защото само о-
народъ може и е достенъ
ествува бодро по пѣтя на
дата, прогреса и культу-
който грижливо и сълю-
прелиства свещенитѣ стра-
на своята история, сми-
се покланя и адмира
итѣ на народнитѣ си сжд-
въ минали дни и знае
ази тѣхната паметъ.

еди повѣче отъ 1000 го-
въ днитѣ на тъмно ези-
ко, когато нашитѣ прадѣ-
разнавали своитѣ мисли съ
ти и резки, като диваци-
авиха се двамата братя—
ителитѣ Кирилъ и Мето-
И запѣха на нашъ езикъ:
въ началъ бѣ слово“.

въбудаха мъртви сили и
дна гордостъ. Далоха ни
еностъ на роденъ езикъ и
това ни откриха пѣтя
цивилизацията, а въ ду-
на българския народъ
аиха могщата динамика

Богъ. Просвѣтиха думата му;
възламавиха сърдцето му;
новъ идеалъ издигнаха въ
живота му мраченъ. И въ ди-
вата България свещенъ огънъ
се разпали. Новъ жгълъ за-
кипъ и родната ни земя— зе-
мята на нашитѣ дѣди, стана
огнище за просвѣта и култура
на цѣлото славянско племе.

Св. Св. Кирилъ и Методий!
— Ето двамата безсмъртни
титани на несъкрушимия бъл-
гарски духъ, които понесоха
върху плещитѣ си духовната
тъма на своето племе и му
откриха безбръжнитѣ простори
къмъ свѣтлината и живота.
Св. Св. Кирилъ и Методий!
Ето строителитѣ на нашата
националностъ и култура. Пър-
витѣ, които изградиха велича-
вото си дѣло върху дивното
съчетание на вѣра съ знание,
на просвѣта съ възпитание.

Да се величае едно неесте-
ственно величие е лесно, но да
се разкрие въ пълнота под-
вига на истинското величие е
трудно... Святитѣ братя, въ
свѣтлината на историческитѣ
факти, сами разкриватъ мѣр-
ката на своята неопенимостъ.
Намъ, синоветѣ и дѣщеритѣ
на българското племе, остава
да се гордѣемъ и да се рад-
ваме.

Напредъ съ факела на зна-
нието и на горе—къмъ чисти-
тѣ сфери, съ огнения полетъ
на вѣрата въ доброто, красо-
тата, правдата — въ Бога.

Това е завета на народни-
тѣ ни просвѣтители.

Букурешъ

10 МАЙ

Е най-голѣмиятъ румѣнски
националенъ празникъ. Въ
този великъ день за румѣнския
народъ, се сливатъ три епохал-
ни исторически дати: на 10
май 1866 год. принцъ Каролъ
полага клетва; на 10 май
1878 год. бива провъзгласена
независимостта на румѣнската
държава и на 10 май 1881 год.
Румѣния се провъзгласява за
Кралство, а принцъ Каролъ, за
кралъ.

Българското малцинство отъ
Румѣния съ искрени чувства се
присъединява къмъ радостта
на румѣнския народъ. Още по-
вече — тоя голѣмъ историче-
ски празникъ съпада единъ
день преди празника на бъл-
гарската просвѣта, св. св. Ки-
рилъ и Методий и открива на-
деждни бѣдинни за двата отъ
вѣкове съседни народи: непо-
мраченото минало на братско
съжителство и добро сѣседство,
каточе ли се сливатъ въ двата
голѣми празника и сякашъ
повелята налага:

— да бѣде миръ и добрини
отъ двѣтѣ страни на Дунава, да
бѣде истински празникъ за
двата народа!

Нашитѣ първоучи- тели

Основателитѣ на славян-
ската писменостъ Кирилъ и
Методий сж родени въ гр.
Солунъ. Кирилъ се родилъ
въ 827 год., а умрѣлъ въ
869 година. Методий се ро-
дилъ въ 825 год., а умрѣлъ
въ 885 год. Двамата братя
добили солидно образование.
Кирилъ се училъ въ Ца-
риградъ, където е получилъ
титлата философъ. Като от-
лично познавачъ славянския
езикъ (родниятъ имъ езикъ)
двамата братя, монаси, би-
ли натоварени съ мисията
отъ Византия: — по молбата
на моравския князь Ростис-
лавъ, презъ 863 год. — да
проповѣдватъ славото Бо-
жие въ Моравия на понятенъ
езикъ. Въ него време се е
служило само на еврейски,
грѣцки и латински. Тогава
Кирилъ нагодилъ по грѣц-
ки образецъ олавянската
азбука, кирилицата, и заед-
но съ Методий превели цър-
ковнитѣ книги.

Книгитѣ на Кирила и Ме-
тодия сж първитѣ книжов-
ни произведения на българ-
ски езикъ и означаватъ на-
чалото на българската пис-

Малко безгрижие!

Добре, че ние празнуваме
дения на св. св. Кирилъ и Ме-
тодий тринадесетъ дни по ра-
но. Ама ще кажете защо. За-
щото, ако случайно — да ре-
чемъ — блаженопочившитѣ
солунски братя, нѣкакъ, по
контрабанденъ начинъ слѣзатъ
отъ небесата и попаднатъ въ
тържеството да запитатъ:

— А бе българии християни,
да нѣмате грешка по мален-

даря? Много сте прибързали?
Вие ще кажете, какво да
имъ отговоримъ ли? Много ле-
сно. Заповѣдайте:

— Отче Кириле, отче Ме-
тодий. Тѣй както е на небето,
не е така на земята. Следъ
тринадесетъ дни и Господъ не
знае какво ще бѣде, защото
струва ни се, че и Той е за-
бравилъ българския езикъ, та
зоръ се разбираме...

ИЗТРИТИѢ ИКОНИ

Култътъ къмъ светитѣ пър-
воучители е билъ за българитѣ
отъ Румѣния нѣга най-го-
рещия въодушевителъ на вси-
чки по-значителни ратници и
повода за не-малко проявления
отъ народностенъ характеръ.

Тръгнешъ ли изъ безбръж-
ната добружанска равнина и
похлопашъ ли тайничко по
душата на нейнитѣ
жители, ще бѣдешъ изнена-
данъ кога чуешъ да ти раз-
казва нашия, илѣче тѣй сѣд-
жанъ селякъ, съ горещина и
увлечение своитѣ свидни спо-
мени отъ ранно детство, ко-
гато сж празнували Кирила
и Методия. А надникнешъ ли
по-внимателно въ тия малки,
спретнати села, ще откриешъ
следитѣ на едно поклонение
издигнато, найстина, въ култъ,
що сж завещали най-свидното
човѣку — писмениия изразъ
на майчиното му слово.

Много училища и църкви,
строени близо преди столѣ-
тие, носятъ името на двамата
равноапостоли, много рѣдки
празници и сборища сж оп-
редѣлени за 11 май.

Въ Бабадагъ ще ти пока-
жатъ „светия камѣкъ“ на ол-
тара отъ нѣгашията първа
българска църква, строена
тукъ, която се е именувала
„Св. св. Кирилъ и Методий“, а
спрѣшъ ли погледъ на иконо-
стаса въ новата, сегашната ка-
тедрала ще видишъ голѣмата
икона на двамата светци съ
внушителния надписъ: „Поми-
нитѣ наставници ваша, Исусе
глаголота вамъ слога божие.
Евр. гл. 13 ст. 7.“

Сякашъ забвение покрива
малката, вехта църквица въ
Манкала, зидена нѣга отъ ро-
долубцитѣ северодобруджан-
ски българии съ такава преда-
ностъ и превърната днесъ въ
музей по настояването на г.
проф. Йонка Сякашъ забвение

тели на такова стихийно въз-
раждение, което е платило
висша данъ къмъ солунскитѣ
братя, изразена въ хубаво зо-
графисанъ надписъ подъ ста-
ра, изчоплена икона: „Свеще-
нито двойцу — проповѣдателя
нашихъ почтимъ, Божествен-
нихъ писаній предложениемъ,
источникъ Богопознания намъ
источнишихъ, изъ него же да-
же до днесъ неускудко по-
чертающе оублажаемъ вастъ,
Кириле и Методие престолу
Вѣшнаго престоящихъ и теп-
лѣ можжихсонъ у душахъ
нашихъ.“ (Кондакъ, гласъ Г.)

Край морето има едно мал-
ко, хубаво селце, старо като
историята на народа, който го
населява, носящо странното и-
ме Карапча. На 24 май тукъ
става голѣмъ сборъ. Любо-
питни млади българии се че-
сто спиратъ предъ посвялата
мраморна плоча, сложена
предъ вѣритѣ на старината
църква и гледатъ на надписа,
както ние се вторачваме въ е-
роглицитѣ, докато дойде нѣ-
кой пластивецъ, знаещъ да
чете на родния си езикъ и
имъ засрича: „Яко Апосто-
лумъ единоправний и сложен-
скихъ стронъ оучителие Ки-
рилъ и Методие Богумудрий,
Владѣку всѣхъ молитѣ, вся
езыки словенския оутвердѣти
въ православѣи и единополь-
слѣн, оумирити миръ, и спа-
сидушѣ наша (Тлопарѣ, гласъ).

Въ св. Сѣборъ отъ Бол-
градъ една отъ най голѣмитѣ
икони отъ иконостаса на ол-
тара е на двамата просвѣти-
тели. Предъ нея съ въздишка
се спиратъ приемницитѣ на
едно величаво минало, за ко-
сто говори голѣмото красиво
здание, на чийто набраздено
чело има заличения надписъ:
Българска гимназия — най-из-
тритата икона, незатрила се
само въ хилъ... страна

ГЕРГИ МАРА ЛЮБЪШЕ

Въ голѣмитѣ добруджански чифлици често се срещнете нѣкой нещастникъ — хилавъ, неджгъ или слабоуменъ — който безъ никакво възнаграждение упорито работи и слугува, съ надежда, че ще го задомятъ за дъщерята на земевладѣльца, или за нѣкоя друга роднинска девойка. Тѣ сж много. Въ одаитѣ и по овчарскитѣ саи около тѣхнитѣ имена се плетатъ всевъзможни анекдоти. Тѣ безропотно слугуватъ за единияхлѣбъ, издѣватъ се, живѣтъ съ вѣчно несбждни надежди и кратки, мигновени радости и често, достигнали до дълбона старостъ, оставатъ да се издежаватъ по одаитѣ, осждени да влачатъ едно жалко съществуване...

Хубавецъ бѣше Герги, буля Тонкиниятъ синъ. Свити черни вежди се виеха надъ чернитѣ му като нощъ очи, малки вити мустачки красѣха вѣчно усмихнатитѣ му устни, дългъ перчемъ се вѣеше надъ широкото му чело. Елѣръ и силенъ бѣше Герги. На баща си прилича — думаха селянитѣ — сжци Велко Бостанджията, Богъ да го прости, геркия. Само, че Велко, както го помнѣха селянитѣ, бѣше способенъ и уменъ мжжъ, а Герги, едничкиятъ му синъ, който нѣма щастieto да види баща си, бѣше хилавъ и слабоуменъ. Такава е била орисията му. Така се утешаваше добрата буля Велковица, Тонка, и денъ и нощъ редѣше предъ кандилото, дано всеблагиятъ Богъ се смили надъ единствената й рожба и го надари съ умъ и разумъ. Нали чудеса сж ставали? Въ тѣхъ вѣрваше тя. Колкото парици печелеше по чужди врати, тя ги даваше за курбанъ, за масло за кандилото, за свещи, на свещеника — даваше ги отъ сърдце, най-вече на дѣдо попа, за да поменавя покойния Велко и да измоли божата милостъ за Герги.

Герги слугуваше. Отъ дълги години пасѣше овцетѣ и добитѣка на Станко чорбаджи и за нищо на свѣта не искаше да налустне двора му.

— И азъ си имамъ една смѣтчина — се хилѣше Герги, колкото пжти майка му го упѣкваше, че слугува като робъ.

А смѣтчината на Герги, за която той винаги затгаваше тѣй многозначително съ нѣкакво скрито благоговение, бѣше само негова тайна, която той повѣрваше на звездитѣ, кога пренощуваше на полето и на овчарското куче, Бѣлчо, което никога не се отдѣляше отъ него.

— Кажй, Бѣлчо, нали ще ме вземе Мара, чорбаджи Станковата щерка?..

Бѣлчо радостно махане пункаметъ и ще доиде. Зная му, вото, и са стримахъ да го по-

муцуната си въ скута му, скимтѣше и сякашъ сподѣляше любовната мжка на господаря си. А горехилядитѣ звездички, нѣкакъ тайнствено намигаха и сякашъ повѣрваха шепота си на лекокрилия вѣтъръ, който литналъ отъ висинитѣ, съскаше изъ тревата и пѣеше:

— Ще те вземе, Герге, ще те вземе...

Това тѣй ясно се чуваше, щото Герги се забравяше, лѣгаше гърбомъ на земята и се унасяше въ сладостни мечтания. Въ всѣка звездичка по ширното, необятно небе, той виждаше образа на своята възлюблена и мислѣше дали въ действителностъ и Мара се намира толкова далечъ...

Една ранна утрина, тъкмо когато небеснитѣ свѣтила чезнеха една следъ друга въ невидимата бездна, за да сторятъ пжтъ на тържественото появяване на румената зора, вълкъ споходи стадото му. Така се случи, че когато Герги се спусна по отчаяния лай на Бѣлчо, намѣри се на две крачки до окървавения отъ кучетата звѣръ, замахна съ тоягата и го повали мъртавъ на земята.

Дива, безумна радостъ изпълни гърдитѣ му. Една опияняваща мисль свѣтна въ въображението.

— Гдѣ е сега Мара да го види? Гдѣ е Станко чорбаджи, да се усмихне, да го потупа по рамото, па да викне:

— Ей такъвъ синчага ми трѣбва за зетѣ!..

Изправенъ съ цѣлия си ръстъ, метналъ кракъ върху убития звѣръ, Герги си еше. Сгзуваше му се, че глогинитѣ, полскитѣ пѣтѣнца, тревата и всичко що го обкржжаше имаха очи, и таха уста и го поздравлява за геройството му. Кучетата, запѣхтени, изплѣзиха езикъ, едно по едно залѣгаха наоколо устремили погледи въ него. Герги изпѣчи гърди, изправи се още повече и съ пламнало отъ лива радостъ очи преброди пустинното поле. Неговиятъ блѣнъ бѣше осжщественъ — името му ще се носи отъ село на село, всички за него ще говорятъ, момитѣ ще му завиждатъ, момитѣ ще го задиратъ... А Мара, хубавата и напета чорбаджи Станкова щерка, кротко ще му се усмихне... Но тѣй ли за зла честъ ни жива душа не се мѣрна изъ полето? Поне единъ да бѣше гонидѣлъ? Ами ако не му повѣрватъ? Тогава?..

Тая мисль го сломи. Той знаеше, че хората сж лоши, зли — ще му се надсмѣятъ, ще се подиграатъ. Съ мжка на душата си, той се отдрпна и бавно се отдалечина нѣколко крачки отъ убития вълкъ, готоеъ да заплаче, но изведнажъ се сепна и като че ли вилѣлъ нѣкого предъ себе си.

— Азъ го убихъ! Чувашь ли?..

Бѣлчо изръмжа и се подигна на преднитѣ си лапи.

— Кажй, Бѣлчо, кой го убихъ!..

Бѣлчо отново заръмжа и замахна опашка. Тогава, съ твърди и решителни крачки Герги пакъ се върна, метна кракъ върху убития звѣръ, пакъ се изправи съ цѣлия си ръстъ и отново дива радостъ пламна въ очитѣ му.

Една едничка зорницата, като прикована сребърно-златна топка, остана да се радва съ Герги — тя, леко облѣна съ кърваво-червения огънь на пробуждащото угро сама по ширното небе, и Герги — съ убития вълкъ въ пустинното поле.

Когато Герги влѣзе въ двора на бай Станко, нарамилъ убитиятъ вълкъ и последванъ отъ вѣрнитѣ си кучета, никой не го видѣ. Но кжщната врата бѣше широко отворена, та той прибѣрза, трѣшна вълка на земята и викна:

— Маро! Вълкъ! Азъ го убихъ!..

Въ кжщи всички бѣха станали. Мара, току-що станала отъ леглото, сънна, леко облечена, излѣзе първа. Приближи се, наведе се надъ убитото животно, поразгледа го, нѣкакъ престорено прехапна устни и съ една дяволита усмивка се обърна къмъ Герги:

— Ако ти си сторилъ това чудо, то... ти си цѣлъ Борименка!

— Такъвъ съмъ, я — ухили се Герги — азъ го убихъ, азъ! На, Богъ ми е свидетель. Ако лъжъ, очитѣ ми да изкочатъ. Азъ го убихъ. Истина ти думамъ...

Ако не бѣха наизлѣзни буля Станковица, бай Станко и дѣцата, Герги, не можейки да намѣри повече думи да докаже, че той е убилъ вълка, насмалко пѣше да заплаче. Но бай Станко се намѣси, потупа го по рамото и бацински го поздравя.

— Браво, Герге, ти си герой!..

Влѣзха въ кжщи. Буля Станковица сложи софичката, а Мара поднесе две малки столчета. Бай Станко и Герги седнаха единъ до другъ. Герги не вѣрваше на себе си. Струваше му, че всичко това е снъ. Той виждаше своя блѣнъ вече осжщественъ. Това що мечтаеше на полето, сега се сбждна. Мара, чорбаджи Станковата щерка, ще го вземе! То се разбираше. Герги го чувствуваше. Не бѣше тайнствениятъ шепотъ на глогинитѣ. Нѣмаше вѣтъръ, нѣмаше звезди. Намираше се въ стаята — бай Станко весело му говорѣше, буля Станковица любезно го канѣше, а Мара постоянно се усмихваше и

даше право въ очитѣ. Не бѣше снъ!..

Лютата ракия добре разположи Герги. Той се пресрами, стана словоохотливъ и започна:

— Бай Станко, ти си много добъръ човѣкъ, имашъ много имотъ, но нѣмашъ помощникъ. А такъвъ ти трѣбва, ама такъвъ, че като стисне камѣка, вода да изкара... Сетне, ти си много отстѣпчивъ. Защо си далѣ нивитѣ? Че билъ дошелъ агронома. Че капто е дошелъ? Ако азъ съмъ на твоето мѣсто, ще му дружина едно, та ще го забия петъ метра въ земята!.. Сетне, дошелъ шефа, дошелъ бирника, дошелъ делегата, дай сирене, дай пилета, дай вълна, дай, дай... Морѣ, ти само минамигни, че азъ знамъ какво да имъ дамъ... Ще ги прѣсна като пилци, ще ги изтрепи като...

— Сърбай, сърбай Герге, че чорбата истина — пресече го буля Станковица, а Мара поднасяйки канчето съ вода, добави:

— Ехъ, то тѣй не може, Герге. Ще ги трепишъ!..

Герги веднага изуби геройското си настроение, но се ухили и съ радостно вълнение поде:

— Е-е, и азъ току тѣй не ще ги трѣпя като вълци я? Ще ги поизплашамъ!..

Внѣ бѣха се насѣбрали селяни и разглеждаха убития звѣръ. Излѣзе бай Станко, излѣзе и буля Станковица. Герги, койго добре се бѣше разположилъ, нѣмаше намѣрение да става. Той знаеше, че сега всички за него говорятъ, чувствуваше, че стои надъ всички, високо, па пѣкжде въ дълбочината на гърдитѣ му единъ гласъ се надигаше и заповѣдаваше:

— Сега му е времето. Искай Мара!

Той се поизкашли, събра сили и повика буля Станковица. Въ стаята нѣмаше никой.

— Бульо... ти знаешъ ли какво...

— Кажй,

— Ама ти не знаешъ... какво ще ти кажа.

— Е, ще ми кажешъ.

На гърлото му сякашъ за-

стана камѣкъ. Почувствува, че столчето, на което седи, бавно потъва въ земята. Потъ го изби и той жално-милно се огледа наоколо и прошепна:

— Мара!..

Буля Станковица помисли, че Герги ще и се оплаче пакъ отъ Маринитѣ дяволии, та прибѣрза:

— Тя нарочно тѣй прави, И се усмихна.

Това чакаше и Герги. Усмивката на буля Станковица така го окуражи, щото той веднага се постъвзе и като дигна глава, безъ да се колебае отсече:

— Или Мара ще взема жена, или никога нѣма да се женя... Азъ и Мара!..

Но по-вече не можа да продума. Онѣмъ. Буля Станкинитѣ очи тѣй едно го сразиха, щото той не разбра какъ излѣзе отъ стаята, какъ мина предъ насабранитѣ селяни и се отзова на полето. Като буря, що кърши стѣпскъ клонетѣ на дърветата, въ ушитѣ му пищѣше ядливъ гласъ на Марината майка:

— Дивака му съ дивакъ!..

И пакъ тъгна Герги подиръ овцетѣ, но сега съ разбититѣ мечти, и пакъ лѣгаше на тревата и гледаше звездитѣ, но въ тѣхния блѣсъкъ не виждаше вече образа на Мара. Тѣ сѣмъ свѣтѣха, не трепѣха.

— Сгрѣшихъ, бай Станко, грѣхъ сторихъ — заплака единъ денъ Герги предъ бай Станко.

— Ти слушай мене и сж гледай работата — утеша го бай Станко. Всичко минава и се забравя.

Тия думи сърадваша огорчениия Герги. Отново той заробува съ надежда, че дошѣ денъ, когато буля Станковица пакъ ще го обикне, Мара пакъ ще му се усмихне, а бай Станко ще го потупа по рамото и ще се провикне:

— Ей такъвъ синчага ми трѣбва за зетѣ.

А месецитѣ и годинитѣ минаваха, Герги се трудѣше удвоени сили, търсѣше образъ на Мара по звездитѣ, повѣрваше мжката си на Бѣлчо се надѣваше.

Я. Калиакренски

Д-ръ Тодоръ С. Чакъровъ — С И Л И С Т Р А —

съобщава на почитаемитѣ си пациенти, че отъ 1 априль т. г. премѣсти добре уредения си медицински кабинетъ отъ ул. „Букурещъ“ въ новопостроената си кжща на

ул. „Генералъ Хъждеу“ № 20
Приема болни всѣки день

15 — 5

Чети В-къ

Приносът към миналото на южна Бесарабия

Гавраилъ Андреевичъ Безвеконий

Единъ голѣмъ добродетель на бесарабскитѣ българи

отъ Д. Н. МИНЧЕВЪ

Интересно е миналото на сарабскитѣ българи.

Дейността на Г. Безвеконий е малко позната, да и на историографитѣ, и то сж се занимавали съ живота на Бесарабскитѣ българи. Ето защо, ние итаме за дълго да представимъ въ широки черти миналото на този заслужилъ жуженикъ за икономическото издигане не само на българи отъ Бесарабия, и на всички други южн-бесарабци.

Гавраилъ Андреевичъ Безвеконий е синъ на знатно богато казашко семейство отъ Украйна. Роденъ е 24 мартъ 1860 г. въ Сочинца, въ именията на своиродители, не далечъ отъ адъ Полтава.

Съ Бесарабия се запозва още отъ ранни години, когато е билъ чиновникъ въ Харьковъ [1879 — 1881 г.] Следъ това, презъ 1889 г. е въ Одеса като на-дникъ контролоръ на морската морска служба въ Черно море. Презъ 1896 г. премѣстенъ окончателно въ гр. Исмаилъ, като главенъ агентъ на Дунава и организаторъ на новитѣ плавателни линии въ южна Бесарабия. Отъ сега и свързва вече живота си съ този край.

Той е единъ измежду най-добритѣ и основни по-авачи на стопанскитѣ въ-рости на провинцията. Г. Безвеконий дава съвети и организира труда на бесарабци и по този начинъ печелва голѣма популярностъ и обичта на жители.

Отъ 1900 г. насамъ той е по-популяренъ цѣлата тая провинция, описалъ я, за-то и до тогава тя е била още непозната.

По негово настояване се образува плавателната линия Прутъ, дълга около 100 км., реорганизира Дунавската линия, създава Бесарабската транспортна линия служба и тая при-полното течение на Дне-пра.

По този начинъ създава мѣстнитѣ жители много-гранна работа. Население-то е въ пъленъ икономическъ възходъ. Епоха на реуспѣхъ. Строятъ се зда-ния, магазини, хранилища, осета, построяватъ се мо-лове, телеграфни и теле-фонни линии, пресушаватъ блатата, създаватъ се е-лектрически централи. По-добре казано, довършва и модернизирва дѣлото на генералъ Инзова. Нему се дължи сжщо така и ко-оперативното дѣло. Г. Безвеконий допринася много за организиране кредита на бесарабското селячество. Той е билъ винаги горещъ защитникъ на интереситѣ на мѣстнитѣ жители. Съ една дума Гавраилъ А. Безвеконий е искренъ и неуморимъ покровител на жителитѣ отъ този край. Друго негово дѣло е съединението на гр. Болградъ съ Дунава чрезъ Ялпукското и Кухурленското езера.

Българитѣ отъ Бесарабия сж оценили друда на този многозаслужилъ тѣхенъ покровител. Една тѣхна делегация, презъ 1916 година, се явява въ гр. Рени предъ адмиралъ Веселкинъ и заявява, че дейността на Г. Безвеконий ще бжде все така незабравима въ южна Бесарабия, както тоя на генералъ Инзовъ — тѣхниятъ първи благодетель.

Гавраилъ Безвеконий освенъ, че е билъ единъ отъ най-добритѣ стопански организатори на южна Бесарабия, но той е и талантливъ публицистъ. Въ почти всички периодически публикации издавани въ Одеса и Бесарабия, отъ 1890 г. до 1925 г. сж помѣстени цени неговитѣ статии.

статии.

Напечатанитѣ до сега спомени на Г. Безвеконий — споредъ нашитѣ сведения, съдържатъ много данни и топли чувства къмъ бесарабскитѣ българи. Ако некой денъ бждатъ издадени, сигурно ще дадатъ интересни подробности за тѣхния животъ и минало.

Руската революция попречи и разруши отчасти постиженията на този енергиченъ организаторъ въ южна Бесарабия.

Сега, Гавраилъ Андреевичъ Безвеконий — мощния нѣкогашенъ стопански факторъ на Буджакъ — изживява своитѣ последни дни въ тежка болестъ и осждителна забраве...

Още повече, това ни кара, поне чрезъ тѣзи наши скромни редове до поднесемъ на стария Бесарабски пионеръ признателността, която е вгнездена въ сърдцата на всички, които сж видѣли и знаятъ неговото голѣмо дѣло.

Гавраилъ А. Безвеконий е единъ отъ малцината добродетели на бесарабскитѣ българи...

Румъни и Българи

Едно необяснимо положение

Въ гр. Констанца излизатъ вестницитѣ „Добруджа жуна“ и „Румъния дела Маре“. Първиятъ брой вече тридесетъ и три години и се ръководи отъ познатия дѣецъ К. Н. Сари, а вториятъ — още не е завършилъ четвъртата си година. Въ единия и въ другия често пкти се пишатъ статии относно румъно-българскитѣ отношения и частно за българитѣ. И докато „Добруджа жуна“ поставя въпроситѣ въ една обективна ширина, добре ги обосновава и дава една разумна насока какъ румъни и българи могатъ да заживѣятъ братски — като въ миналото — другиятъ в-къ, „Румъния дела Маре“ върши точно обратното. Въ „Добруджа жуна“ авторитѣ подписватъ своитѣ статии.

Въ тѣхнитѣ именъ ние виждаме хора сериозни, добре познаващи положението, хора съ искреното желание да работятъ за благоденствието и успѣха на своята родина. Тѣ изтъкватъ положения, които не търпятъ опровержения. Обратно е съ колежитѣ отъ „Румъния дела Маре“.

Въ брой 178 на последния в-къ намъ ни се предлага една статия отъ анонименъ писачъ, която е лишена отъ всѣкаква основателностъ. Невъзможниятъ авторъ, сякашъ си поставя една опредѣлена задача да сѣе само умраза между румъни и българи. Защо? Навѣрно, защото тѣй му се ще, или не намира друго какво да пише. „Българитѣ“ — се казва въ въпросната статия — сж единъ изключителенъ народъ. Тѣ учатъ децата си да мразятъ румънитѣ!..

„Румъния дела Маре“ се има за сериозенъ вестникъ. За такъвъ го сѣтахме и ние. Днесъ, обаче, следъ тия невѣроятни патриотически излияния по адресъ на цѣлъ единъ народъ, който има безсѣмнени заслуги къмъ човѣшката цивилизация, оставаме съ много голѣмо сѣмнение и сѣжеление.

Днесъ

Добруджански гласъ

6 страници

Сегиза... добри на-ши приятели изпращатъ по

СИРАШКИ ВЕЛИКДЕНЬ

Народната пѣсенъ е най-вѣрната обрисовка на чувствата и настроенията на даденъ етнически колективитетъ срѣдъ известна епоха. Тя нѣма начало, нѣма и край, защото живѣе до като е живъ е нейния вѣченъ творецъ — народа. Никога не остарява, защото е постоянно подмладявана, освежавана, бидейки пренасяна въ настоящето и нагодявана споредъ душевнитѣ разположби на народа въ даденъ случай. Тя се пѣе на всички наречия безъ да изгуби „въ стилово и езиковно“ отношение. Ние сме слушали на банатско наречие български народни пѣсни и съ възторгъ се удивлявахме на гениалната творческа способностъ, съ която сж биле нагласени безъ да се отнеме нито тонъ отъ цѣлоститѣта на израза.

Въ нашия край единъ скроменъ Божий служителъ, съ вѣдливо-венно усърдие и преданностъ, събира тия неувѣрки на народната словесностъ. Трогательна е любовта на отецъ Павелъ Ат. Езібейски къмъ пѣснитѣ, шо пѣятъ изъ селата добруджанскитѣ българи. Той живѣе съ тѣхъ и душата имъ е станала неговою душа. За туй „приправитѣ“ сж тѣй хубави, тѣй свежи, тѣй народни.

Долната пѣсенъ ни е изпратена съ бележката: „Великденски даръ за в. „Добруджански гласъ“ отъ свещ. икономъ Пав. Ат. Езібейски“.

Сърдечно благодаримъ!

Остана Начо сираче,
На три години безъ баща,
На деветъ Начо безъ майка.
Чуди се Начо, мае се,
Каква печала да търси,
Че се у бея представи,
У бея, най-зълъ турчина.
Та служи Начо, та слуша —
Цѣли ми деветъ години.
По дъждъ, по вѣтъръ, по хали,
Безъ празникъ и безъ почивка.
На десетата година,
На личенъ день на Великъ-дѣнь,
Начо си бею продума:
— „Бею-ле, господарю-ле,
Днеска е свѣтъ денъ Великъ-дѣнь
Станаха деветъ години
Дума не съмъ ти продумалъ,
На десетата година
Нѣщичко ще те помоля,
Съсъ блага дума, дай воля:
— У черква да си отида,
Свещица да се запала,
На Бога да се помоля,
Съ другари да се събера,
И азъ на хоро да ида,
И азъ почивка да видя.“
Бея на Начо думаше:
— „Сиромахъ хоро не играе,
Ратай почивка не знае.
Бея не те е представилъ,
Съсъ моми хоро да играешъ,
Съсъ моми камѣкъ да фъргаешъ,
А най те е представилъ
И на Великъ-дѣнь да орешъ.
И колко нива изорешъ,
Изорешъ да я застѣешъ,
Туй ще ти бжде платата,
За цѣли деветъ години!“
Начо биволъ изкарва,
И самъ себе си окайва:
— „Че колко днесъ ще изори,
Изори още застѣя,
Та да си взема платата
За цѣли деветъ години?!”

Всѣки му мило и драго,
Старо и младо въ премѣна,
Че ми е дошелъ Великъ-дѣнь.
Срѣдъ село на хорището,
На широката поляна,
На зелената моравъ
Дето ще Начо да мине,
Съ негови брези биволъ —
Кръино се хоро извива,
Чуватъ се пѣсни, кавали.
Чуди се Начо, мае се,

Какъ ще край хоро да мине!..
Поведе брези биволъ.
Колкото Начо по-върви,
Толкова Начо по-тѣжи,
Колкото хоро поглежда,
Толкозъ по-глава навеща.
Като край хоро мичава
Тежка го мжжъ задава.
Не посмѣ очи да дигне,
Хорото да си погледне,
Порони сълзи до земя,
Сбута си брези биволъ,
Та че на нива отиде.
Обърна бразда и друеа,
И трѣтя бразда захвана,
Че си биволъ запрели,
Запрели дори легнали.
Начо биволъ думаше:
— „Биволъ мои другари,
Цѣли ми деветъ години,
Какъ оремъ черни угари,
До сега не сте спирали.
И вий ли, клети, разбрахте,
Че менъ е тежкъ животъ,
И ваямъ е тежкъ хомотъ?
Ще оремъ черни угари,
Ще съемъ бѣла пшеница,
Че туй ще ми е платата
За цѣли деветъ години!
За вазы нѣма почивка,
За сиромаша — Великъ-дѣнь!
Или ми и двата мръднете,
Или и двата пукнете!“
Караманъ биволъ продума:
— „Начоле, клето сираче,
Начоле, чуждо аргатче,
Тебе ти Господъ помогна.
Я си ралото повдигни,
Тежко имаче извади?“
Нито се рало повдига,
Нито имаче излиза.
Чуди се Начо, мае се,
Какво да прави да стори,
Че се изъ ясно провикна:
— „Биволъ, върни бждете,
Та ми имаче извадете!“
Размаха дѣлга копрала,
Замушка брези биволъ,
На личенъ день на Великъ-дѣнь,
Изтрѣгна казанъ алтъни,
Алтъни желти желтици.
Тѣй си взе Начо платата
За цѣли деветъ години.

Горната пѣсенъ трѣбваше да бжде помѣстена въ Великденския брой, но поради известни причини помѣстваме я въ този брой.

Припомни си добре:

НЕ СИ ЛИ ЗАБРАВИЛЪ ДА ИЗ-
ПЛАТИШЪ АБОНАМЕНТА СИ ЗА

„Добруджански гласъ“

Г-нъ Л. Попеску следъ ка-

ко дѣсния заденъ кракъ малко бѣло. Женското по-

Театраленъ животъ

Театралниятъ животъ въ Нова Добруджа, въ сравнение съ миналите години, е значително застоялъ, поради редици уважителни причини, които се намиратъ вънъ отъ обсега на театралните дейци.

Силистра държи първенство. Тамъ се изнесоха нѣколко пиеси и една оперета, за които подробно говорихме. Базарджикъ даде нѣколко представления (театъръ Студия) — всички съ добъръ успѣхъ. Похвална е инициативата на „Студия“ за дадените представления вънъ отъ града — въ Силистра, Констанца и Балчикъ. Едно добро начало за опознаване и по-близки духовни връзки.

Балчикъ и Каварна, неотмѣнно, както всѣка година, редовно изнасятъ по една, или две пиеси. Тази година Каварна излъзе поактивна: трупата при Б.К.О. даде въ Базарджикъ концертъ и представление.

Забавата на Първоначалното училище

На 22 априлъ т. г. мѣстното Българско частно основно училище въ салона „Модернъ“ даде своята обичайна забава при препълненъ отъ слушатели салонъ.

Програмата бѣше разнообразна и богата. Учителството не е пожалило ни време, ни трудъ, за да под-

готви добре децата. Освенъ детските хорови изпълнения, декламации и пиеската „За жива вода“, направиха отлично впечатление балетитѣ „Унгарски танцъ“ и „Менюетъ“. Децата бѣха разкошно облечени въ унгарски национални носии. Играха отлично, зарадваха всички; родителитѣ имъ и гражданството бѣха въ възторгъ, ала едно нѣщо каточе ли ги спираше да дадатъ просторъ на радостта си: защо унгарско, защо менюетъ, а не нѣщо отъ толкова хубавитѣ български ржченици и игри?...

Скакалци

На втория денъ на Възкресение Христово театралната трупата при Б. К. О. — театъръ „Студия“ — представи комедията „Скакалци“ отъ Костовъ.

Играта бѣ задоволителна — общо взето — ала не може да се сравни съ дадената пиеса „Бойна“, изнесена въ всѣко отношение съ безупречно художествено изпълнение. На вѣрно краткото време и редицата други трудности по-пречиха, защото театърътъ при Б. К. О. действително извоюва своето мѣсто като сценична сила, а „Скакалци“, както е известно, бѣше дадена отъ Силистренци на нашата сцена съ голѣмъ успѣхъ.

Салонътъ бѣше добре посетенъ.

Единъ ученикъ се промушилъ

„Гимназистътъ Райчевъ Василь отъ с. Бей-Даутъ, Дуросторски окръгъ, виждайки, че родителитѣ му нѣматъ възможностъ повече да го поддържатъ, за да продължи образованието си, затваря се въ една стая и забива ножа въ гърдитѣ си. Отнесенъ въ болницата, той умира“ — съобщава ни нашия силистренски кореспондентъ.

Ние сме увѣрени, че не малко сърдца ще се трогнатъ отъ тази вестъ, но толкова!.

Ще се замисли ли нѣкой върху въпроса: какво сме направили ние — българитѣ отъ Румѣния, за да облекчимъ участъта на нашата учаща се младежъ? Ще сетимъ ли въ душата си горчилката на самообвинение предъ жеста на черна безнадеждностъ на ученика Райчевъ?

Уви! Дори и тия благородни чувства да разгърсятъ нѣкои гърди, злото не ще бѣде премахнато. Защото българското малцинство отъ Кралството, наредъ съ пренебрегването на всички проблеми отъ общественъ характеръ, не се е занимало сериозно и съ положителностъ съ този въпросъ.

Ето защо, хиляди незнайни деца на нашето племе ще чезнатъ въ тъмата на неведението и неграмотността, стотици ще изнемогаватъ подъ ударитѣ на черната мизерия, а не малко ще има да се борятъ съ страшната мисль, заробила угнетената имъ душа.

Пъкъ тѣй лесно може да се разреши този проблемъ! Но трѣбва да бѣде една отъ подробноститѣ при изпълнение на строго обоснована програма, явила се нато ржководно начало на една малцинствена организация, обединила всички граждани отъ български произходъ.

тски клубъ, предъ българитѣ и италианцитѣ по случай свадбата на царъ Борисъ, предъ паметника на падналитѣ академици отъ Виенския университетъ, веднажъ по случай българския балъ въ Виена и пр.

Има въ завършенъ ржкописъ академически приноси на следнитѣ теми: „Историческа прослава на бѣл. народъ и войска“, „Главнитѣ пробивни битки на Голѣмата война“, „Славно ечагъ стѣпкитѣ на миналото“, „Велики селяни“, „Приносъ къмъ теорията на числата“, „Кометитѣ като ахилесова пета въ системата на свѣта“, „Мнимо-технически методи като педагогическо помагало въ обучението по математика“ и др.

Каварненци работятъ

Учителско-родителска среща

Въ недѣля 18 априлъ т. г. Българската прогимназия уреди една учителско-родителска среща, на която присѣстваха почти всички родители и настойници на учащитѣ се. Програмата бѣше добре подбрана и отлично изпълнена.

Директорътъ на прогимназията г. Р. Стефановъ говори за възпитанието и обучението на децата, като покани родители и настойници за едно по-близко сътрудничество съ учителя при изграждане ума и сърдцето на тѣхнитѣ свидни чедъ, създаващи утрешнитѣ добри граждани. Той апелира къмъ родителитѣ така сжщо, за една по-голѣма заинтересованостъ къмъ нашето учебно дѣло въобще, като каза: „Ако оставите училищата безъ вашата подкрепа и нестопляни отъ вашитѣ сърдца, тѣ ще заприличатъ на оазиси всрѣдъ пустиня; защото тѣ трѣбва да бждатъ потопени въ една народна срѣда, която да ги храни съ своитѣ жизнени сокове...“

Хорътъ на прогимназията, подъ ржководството на учителя г. Др. М. Гочевъ, изнесе хубави хорови пѣсни, дуети и сола отъ Ем. Маноловъ, Б. Тричковъ, Шагуновъ, Менделсонъ и др., възпѣващи майката и семейството, училището и труда и пр. Декламираха се стихотворения отъ Ел. Багряна, Ст. Михайловски, Яворовъ и др. Направиха отлично впечатление разказанитѣ уроци отъ ученикъ

отъ III класъ, отъ ученикъ отъ II класъ и прочетена приказка отъ ученичка отъ I класъ.

Добре изнесената програма създаде една приятна и задушевна атмосфера дълго следъ завършването на срещата, учители и родители разговаряха по учебно-възпитателни въпроси.

Лазаруване.

На 24 априлъ-Лазаровъ денъ-„лазаркитѣ“ при българската прогимназия, подъ ржководството на учителя г. Др. М. Гочевъ, лазаруваха изъ града. Прихода е предназначенъ за покупка на учебенъ материалъ.

Хубавиятъ пролѣтенъ денъ, подъ звуцитѣ на тѣх-хубавитѣ лазарски пѣсни и весели игри, бѣ превърнатъ въ истински празникъ за цѣлия градъ.

Въ обичайтѣ и нравитѣ на единъ народъ се очертава неговия духовенъ обликъ, въ тѣхъ намираме първоизточника на неговия култъ — рожба на искрено самосъзнание и неизчерпаемъ изворъ на истинска поезия, изкуство и музика.

Роднитѣ на обичаи, родната пѣсенъ, роднитѣ игри трѣбва да бждатъ запазени и поощрявани, защото художественото творчество на единъ народъ е толкова здраво и по сигурно, колкото то се опира на родния елементъ и защото „Който тачи обичайтѣ запазва народността си“.

Нашитѣ сътрудници

Асень Боевъ

Асѣнъ Ив. Боевъ е роденъ на 17 май (старъ стилъ) 1899 година въ градъ Карнобатъ — града на тракийско плодородие и прочуто овцевѣдство.

Основното се образование завършва въ родния си градъ, лето баща му билъ дългогодишенъ учител и голѣмъ родолюбецъ — пострадалъ доброволецъ [измръзнали ржце въ сръбско-българската война. Прогимназията е завършилъ въ Сливенъ съ много добъръ успѣхъ и получава затова награда отъ Министерството на просвѣтата.

Гимназията завършва въ сжщия градъ съ бележка петъ и половина.

Отличава се съ своята любовъ къмъ история и литература — по последния предметъ, като ученикъ той е билъ единъ отъ много малкото, които сж имали бележката отличенъ при учителя си — голѣмия български литераторъ Дим. Мирчевъ. Математиката е била любимия му предметъ; и на студентската скамейка — културно инженерство въ Виена, той е указвалъ по този предметъ отличенъ успѣхъ.

Въ Виена е ималъ случая да говори предъ българитѣ и чужденци при следнитѣ поводи и теми: два пжти по случай „Кирилъ и Методи“, единъ пжтъ въ Българск. легация на тема: „Националниятъ духъ на българитѣ“, 4 теми предъ Бѣл. Акад. дружество на разни научни теми, три пжти за българскитѣ малцинства, веднажъ по случай Освобождението на България, 4 пжти предъ студентитѣ на земѣделското висше училище, веднажъ въ англо-американ. студентски клубъ, веднажъ въ чуждестранния студен-

ПОСЕТЕТЕ новооткрития МАГАЗИНЪ

„ПАЗАРЯ на НОВОСТИТѢ“

снабденъ съ следующитѣ артиколи:
МЖЖКИ И ДАМСКИ ПЛАТОВЕ отъ прочутата фабрика „ШЕРКЪ“

за костюми и пардюзюта; голѣмъ изборъ отъ копирени платове; горенъ и долень отдѣлъ: муселнии, крепони и тобралко, хасета всички широчини;
ОТДѢЛЪМЖЖК И галантарии:

шапки, връзки, ризи, чорапи; голѣмъ изборъ отъ жарсени копирени ризи. Годешни, свадбени и кръщелни принадлежности и пр. пр. — Цени достъпни за всички

„Пазаря на новоститѣ“
ул. „И. Г. Дука“ № 120

18—7

Чети „Добруд. гласъ“

ЖИВОТА НА МАЛЦИНСТВАТА

В. св. бр. Кирилъ и Методий

Две славни имена в българската история, два овън- образа в историята на славянството.

Тяхъ тачатъ и почитатъ всички славяни, защото тѣ имъ даде писмо и четмо, а цялата културенъ святъ — защото сж допринесли къмъ славянската култура писмеността — освободили го отъ опитки и значки.

11 (24) май за славянството е най-големиятъ празникъ. Тогава се чествува паметта на св. св. Кирилъ и Методий и навсѣкжде, кдето има славянско, а най-вече българско сърдце и ръка, шаща съ знаците на св. св. тѣ не може да не припори глава и почете тѣхната паметъ.

Ний, българското малцинство отъ Румъния, не мо-

жемъ да не се поклонимъ и споменемъ двамата светци, защото ако на другитъ славяни и български азбуката на св. Братя направил единъ приносъ къмъ тѣхната култура, намъ тѣ служил като ангелъ спасителъ. Тамъ, кждето тѣ проникнала между насъ, нѣма тъмнота, нѣма мракъ, нѣма заблуда, не може да има и претопяване. Намъ тѣ е свѣтлото знаме, около което трѣбва да се свремъ и съ достоинство пазимъ.

Нека всички, кждето и да се намираме прѣснати по земното кълбо свалимъ тоя денъ шапка и почете паметта на двамата наши братя, присѣдинявайки се къмъ почитта на българитъ отъ България.

Ат. Цвѣтковъ

Окръжнитъ и общински избори

ЗА ПИСАНИ ЛИСТИ

Окръжнитъ и общински избори въ града и въ окръга ще се произведатъ на 30 май т. г.

Въ общинскитъ избори внесени следнитъ листи: 1 на Либералната партия, начело съ г. г. Диоме Попеску, арх. инж. И. Ивановъ, Хюсни Абдула, И. Михаилеску, Стефанъ Стефановъ, М. Акъ, П. Ионеску, Ив. Дасковъ, Х. Исмаилъ, Р. Руяну, К. Сапунджиевъ, М. Стафа, Ст. Кировъ и св. Ионеску.

2 — на Румънския фронтъ [идисти] на чело съ г. г. Ковата, подп. Ск. Стефанъ, Ф. Маринеску, И. Ионеску, Д. Корня, П. Ве- К. Чикширеску, А. Кон- тинеску, И. Абдула. М. Иязи, П. Стефанъ, Н. Ичо, Д. Рошка и К. Па- ва.

3 — независими, на чело съ г. Драгошъ Ковъ.

4 — гого-кузисти, на чело съ г. г. В. Маджари, Константиновъ, Фр. Валаръ, Ст. Стояновъ, И. П. Фулеску, Ст. В. Оанча, Г. Ионъ, Т. Ангелъ, Тошка Итрова, Е. Мурадъ, Ив. Ионъ, Г. Шиваровъ и Еневъ.

5 — националъ-цѣрковни, на чело съ г. г. И. Ионоти, Цонко Пенъ, Н. Ш. Саидъ, Г. Пазе, Стефановъ, Х. Коенъ, Стояновъ, Н. Драгоевъ, О. Ионъ, И. Константи- нес-

вановъ, Д. Изановъ и А. Голи.

Имената на кандидатитъ, изброени по-горе, сж известни на гражданството, което въ интереса на общинското стопанство, трѣбва да внимава при гласоподаването. Желателно е участието на всички избиратели. Трѣбва да си взематъ избирателнитъ книжки (много книжки още не сж взети) и да упражнятъ своето право на избиране утрешнитъ стопански деятели на общината ни.

Книги, списания и вестници

Колко сме бедни отъ къмъ книжнина се вижда отъ долуизложенитъ получени печатни издания въ редакцията.

Презъ настоящата година не сме получили нито една книга!

Списания — само „Буджакулъ“ отъ Бесарабия и „Родна Добруджа“ — София, получени само 1 и 8 кн.

Вестници: „La parole bulgare“ — София, редовно; „Заря“ — София, редовно; „Часъ“ — София, отъ новата година до днесъ, 2 броя; „Ворба“ — Пловдивъ, много нередовно; „Миръ“ — София, редовно и списа-

Ако не бѣха Кирилъ и Методий...

Върху този въпросъ може да се пише твърде много, но същевременно трѣбва и много да се мисли.

Ако не бѣха двамата братя, ако тѣ не бѣха съставили славянската азбука, щѣше ли да има златния въкъ на Симеона, щѣха ли да се запазятъ ценнитъ румънски исторически документи (до края на 17 въкъ румънитъ сж служили съ славянската писменостъ), щѣше ли великата руска земя да роди великанитъ на човѣшката мисълъ, като Толстой, Пушкинъ, Достоевски, щѣше ли да се запази и въобще да има тая мощъ славянството и щѣше ли да се подхвърли идеята за панславизма, която е отъ естество да стресне цяла Европа?

Труденъ въпросъ, чиито отговоръ се опира о величавото дѣло на двамата първопослови, които още въ зората на цивилизацията раздрусали отъ основи гранитното убеждение, че Богъ разбира само три езика: еврейски, гръцки и латински.

Гръцката (елинската) писменостъ, която достигна до незасягаеми размѣри, днесъ е ограничена твърде много, а славянската — заль половината Европа и се задържа.

Като всеславянски учители Кирилъ и Методий се явяватъ мощнитъ факелносци отъ Бѣло море до Ледовития океанъ и отъ германскитъ земи до Крайния изтокъ — толкова е велико тѣхното дѣло. Юл.

За проданъ праздно мѣсто

1200 кв. м. на ул. „Доамна Кяжна“ (ср шу румънската мжжка гимназия).

Споразумение редакцията

Тържеството на румънската малцинствена кауза

Благосъстоянието на румънското просвѣтно дѣло въ Югославия

На 1 май се изпълни три години отъ сключването на училищната конвенция между Румъния и Югославия. По този случай, г. Лоринъ Попеску помѣства една обширна статия въ в-къ „Курентулъ“, въ която намираме интересни данни за румънското просвѣтно дѣло въ Югославия.

Преди сключването на конвенцията, въ югославския Банатъ, съ едно компактно население отъ румънци, не е съществувало нито едно румънско училище. Въ училищата се е преподавало изключително на сръбски езикъ, дори не се е позволявало на децата да говорятъ матерния си езикъ. Днесъ положението било коренно измѣнено.

Следъ сключването на конвенцията румънското учебно дѣло въ югославиянския Банатъ е направило огромна крачка напредъ. Днесъ тамъ е имало 80 румънски учители, отъ които 43 румънски поданици, а останалитъ югославянски граждани отъ румънски произходъ. Въ всички общини, населени съ болшинство румънци, се открили чисто румънски училища, ръководени отъ директори румънци, мнозина отъ които дори нѣмали понятие отъ официалния езикъ. Въ всички тия общини били образувани училищни комитети, съставени изключително отъ румънци.

Румънскитъ училища отъ югославиянския Банатъ били разпредѣлени на 7 училищни ревизорати, инспектирани отъ сръбски инспектори, обаче последнитъ като непознаващи румънския езикъ се оказали безполезни за румънското учебно дѣло и сега се работело за тѣхното замѣняване съ румънски инспектори.

Въ разстояние на тия три години, не само румънскитъ основни училища сж напреднали до завидно положение, но се е създадо и сръбни учебни заведения, въпреки, че това не било предвидено въ конвенцията.

Г-нъ Л. Попеску следъ като дава горнитъ данни съ радостъ заключава: — Отъ прилагането на училищната конвенция въ Югославиянския Банатъ силно се развива родната култура. Следъ 18 г. мъртвило румънитъ се събуждатъ. По всички линии се строятъ културни заведения,

теки, хорове и музикални д-ства, организиратъ се училищни празненства, кждето селскитъ деца даватъ представления... Между многото други придобивки, въ Вършецъ излиза и в-къ „Листъ на румънския народъ“.

Както виждаме, румънската малцинствена кауза тържествува. Единъ радостенъ фактъ за всички малцинства.

Всичко горевложено го предаваме съ особено удволствие, ала не можемъ да скриемъ мжката си по нашитъ училища, които сега се намиратъ предъ прага на единъ сдѣбоносенъ моментъ — точно сега, когато четемъ за безспорнитъ придобивки на румънското малцинство отъ Югославия.

Я.

Ученицитъ на Кирилъ и Методий

Трудно може да се отговори, ако ученицитъ на Кирилъ и Методий, подгонени и преследвани, бѣха търсили убежище въ други страни. Защото следъ смъртта на Кирила [починалъ въ Римъ] Методи се връща въ Моравия като архиепископъ и продължава съ усърдие дѣлото. Следъ неговата смъртъ нѣмското духовенство, всесилно, изгонва всичкитъ му ученици.

Тѣ идватъ тогава въ България, царъ Борисъ радушно ги приема и отъ тукъ вече славянската писменостъ се разпространява по всички краища населени съ славяни.

Ученицитъ на двамата братя, ревностно продължаватъ дѣлото имъ и благодарение тѣмъ славянскитъ свѣтъ — потънало въ слѣпо невежество — прогледва и започва да разбира словото Божие на понятенъ езикъ.

На 24 м. м. сж изчезнали отъ двора на Георги Топалски, отъ с. Чобанъ-нукюсу, 2 кончета: 1 женско на косъмъ червено; 1 мжжко дѣсния заденъ кракъ малко бѣло. Женското по-дребно.

Който знае где се намиратъ и съобщи на стопанина имъ, ще получи добро възнаграждение.

26 — 2

Чети и разпространявай

11 май -- св. св. Кирилъ и Методий

11 май — най-свѣтлата дата въ славяно-българската културна история. Презъ тоя денъ ние българитѣ празнуваме и чествуваме паметта на нашитѣ първи учители, просвѣтителни и ратници на българското слово, книга и духъ — двамата равноапостоли св. св. братя „Кирилъ и Методий“. Това сж два образа, две имена, два великана, които будятъ умиление и възторгъ въ нашитѣ души, защото тѣ сж първитѣ създатели и творци на българската книжнина, езикъ, вѣра и самосъзнание. Цѣлото извършено отъ св. братя има народно-просвѣтително значение за историята на българитѣ и въобще за всички славянски народи. Това тѣхно дѣло озари еъ просвѣта и духовна мощъ цѣлото славянско племе.

Отъ югъ изгрѣва звездата на двамата солунски братя, Кирилъ и Методий, вдъхновени апостоли и бранители на славянството. Тѣ създаватъ родно писмо и книга — славянската азбука и следъ като превеждатъ богослужебнитѣ книги на славянски езикъ, биватъ повикани въ Моравия да проповѣдватъ Христовото учение на разбранъ славянски езикъ. Тамъ сж голѣмъ трудъ, страдания и мъки продължава тѣхната просвѣтителна дейностъ до края на живота имъ, кждето вече като последиствие отъ непосредствената културна дейностъ на свѣтитѣ братя се създава и развива богата славянска култура. Тази апостолска и просвѣтла дейностъ на двамата народни мъченици, всрѣдъ моравскитѣ славяни, е създала много разприви съ нѣмското духовенство. Клеветени, гонени и измъчвани отъ това духовенство, народнитѣ труженици въодушевлявани отъ свѣтитѣ си намѣрения, вѣрни на своя святъ идеалъ, отстояватъ доблестно всички удари — дочаквайки смъртта си.

Още презъ живота си, двамата братя си създаватъ и подготвятъ достойни ученици и последователи, които съ още по-голѣмо желание и енергичностъ продължаватъ културно-просвѣтителната дейностъ на своитѣ учители. Най-забележителни последователи на свѣтото начинание сж били Климентъ Охридски — създател на българското училище, Черноризецъ храбъръ. Той е билъ неуморимъ и пламененъ защитникъ на бълг. азбука и книжнина въ ония времена.

Отъ тѣхния трудъ въ България се създаватъ училища, църкви, учители — свещеници, които учели и проповѣждали на роденъ славяно-български езикъ. Създадена се, следователно, българска писменностъ и книжнина, на която по-после

било съдено да стане изворъ на духовна просвѣта и култура за всички славяни, даже и на нѣкои неславянски народи.

Така България става източникъ на славянска култура по всички славянски земи, става проводникъ на всички главни идеи на сръдновѣковната образованостъ, а българскиятъ езикъ се издига до общъ литературенъ на цѣлото източно и южно славянство. Така българскиятъ народъ създаде безсмъртна книжнина. Българскиятъ езикъ става фаръ, който прѣска свѣтлина въ славянския миръ. Българскиятъ езикъ издига крепостъ на западъ, югъ и северъ.

Славянството стои, въпрѣки толкова жертви, несломимо, мощно и шествува победно въ историята.

Това велико дѣло, извършено отъ Кирилъ и Методий, спаси славянитѣ отъ претопяване, а насъ българитѣ отъ чуждо влияние и отъ изчезване като народъ. Съ това си дѣло тѣ ни оставиха и единъ заветъ, който свято трѣбва да пазимъ презъ вѣковетѣ, а именно: трайно е оноу учение, което се възприема на разбранъ, роденъ езикъ, а такъвъ може да бжде само майчиниятъ езикъ.

11 май е денъ отреденъ на двамата братя. Като чествуваме тѣхната паметъ, длъжни сме да пазимъ дълбоко въ сърцата си свѣтитѣ образи на двамата равноапостоли, които ладоха въ ржцетѣ на славянския родъ най-силното и мощно оръжие, съ което разполага човѣчеството — писмото, безъ което нѣмаше да имаме нито свѣтитѣ страници на нашата история, нито имената на хилядитѣ безсмъртни великани, които счупиха и смъкнахъ 5-вѣковното духовно и политическо робство, нито Павлиновото огнено слово, което прозвуча презъ епохата на възраждането: „О, неразумни юрале, защо се срамувахъ да се наречешъ българинъ?..“

11 май е празникъ на нашето самосъзнание, на нашата народна гордостъ, на нашата мощъ, напредѣкъ и бждеще.

Нека всѣки българинъ да запази въ сърцето си тѣхния святъ заветъ, Слава, вѣчна слава на безсмъртнитѣ първи водачи и ратници на българския духъ!

Каварна

П.Т.Я.

Аптека „СКОПЕЦЪ“ — РУСИ МАРИНОВЪ

се премѣсти въ собственото си здание, **сжщата улица — „Режина Елисабета“ № 15** — срещу хотелъ Регалъ“.

ВЪСТЪ

— Отъ вѣкове българския родъ гласноили негласно,

е чествувалъ 11 май — дена на своитѣ първоучители.

И тази година, нашитѣ братя отъ всички краища на Кралството ще отпразднуватъ въ душитѣ си дена на ония, които завещаха най-свидното човѣку-писмени изразъ на майчиното слово.

Нека този денъ бжде за всички ни празникъ на осъзнатата необходимостъ отъ Кирилското азбуки!

— Когато българцината отъ Силистра се готви да отпраздува по най-тържественъ начинъ празника на родната просвѣта, нѣколко блудни сина, решили въ своя бясъ за лично домогване да не пощадятъ ценни придобивки, плодъ на дългогодишни усилия, създаватъ едно печално зрелище.

Назначенитѣ отъ сждебнитѣ инстанции настоятели на Силистренското Българско Културно Общество, начело съ Йорданъ Лефтеровъ, онази вечеръ заключватъ всички врати на учебнитѣ ни заведения въ този градъ.

До кога ще понасяме тежки оскърбления и отъ тия, които се зоватъ „българи“?..

— Нашия добъръ приятелъ г-нъ Ат. Ив. Максимовъ отъ гр. Силистра е завършилъ съ успѣхъ висшата Тѣрг. Академия въ Букурещъ.

— Вчера, въ голѣмото село Куртъ-Бунаръ, Дуросторски окръгъ, става следния характеренъ скандалъ: финансовия контролъръ Гица отишелъ при тамкашния месаръ, Ташку Арнауту, за да го предупреди, че трѣбва да си плати данѣцитѣ и недоборитѣ. Последния му възразилъ невчливо, което нервирало контролъора и той го наругалъ.

Следъ излизането на г. Гица месара събира своитѣ близки, отиватъ въ бюрото на чиновника, и нахвърляйки съ върху му нанасятъ му жестока побой.

Води се следствие.

— Първи май — празникътъ на труда мина въ пълно спокойствие и пелъ

въ цѣлата провинция, съ изключение на нѣкои села, кждето селскитѣ власти сж престарали въ своята дейностъ, като пазители на реда. Така въ с. Харманлъкъ били задържани нѣколко жители нѣмци и бългтри, като „комунисти“, но бидейки съвсемъ невинни, биватъ освободени.

— Отъ с. Шабла ни донасятъ до знанието за единъ крайно осждителенъ скандалъ, случилъ се въ дена на Възкресение Христово, който възмутилъ всички селяни дошли и отъ околнитѣ села да се черкуватъ. Ще се посърнемъ.

— На втория денъ на Възкресение между мѣстното спортно д-во „Вихъръ“ и „Славия“ — Констанца, се състоя интересенъ матч, съ резултатъ 2 — 3 за „Славия“. Последното бѣ по-

пълнено съ опитни играчи отъ другитѣ сп. д-ства отъ Констанца. На третия денъ „Славия“ игра съ „Глория ВКФР“. Резултатъ 2 — 1 за „Глория“.

Утре, недѣля, ще се състои, може би най-интересния футболенъ матч. Ще се състезаватъ представителитѣ тимове на Базарджикъ и Констанца за купата „Брезяну“.

— Нашитѣ абонати отъ близкитѣ села до града ни съобщаватъ, че не получавали редовно вестника. Въ с. Сусустъ-къой абонатитѣ ни много нарѣдко получавали по нѣкой брой. Обръщаме вниманието на нѣдлжния селски раздавачъ да изпълнява добре своя длъгъ, защото при второ оплакване ще се отнасяме до правосъдието.

Градобитнина!

Осигурете си посѣвитѣ срещу тая ужасна стихия! Правете осигуровкитѣ си при добре познато и вѣсъ лице, за да бждете улеснявани въ случай на нещастие. Моятъ агенция се е старала винаги да задоволява клиентитѣ си въ случай на градушка. Многократнитѣ благодарности, отправлени чрезъ печата, потвърдяватъ, че д-во „NATIONALA“ плаща най-добре и най-бързо. Ние не принуждаваме клиентитѣ си да платятъ полицитѣ си, пкъ следъ това да си получатъ паритѣ за загубата. Ние плащаме загубата преди падежа на полицитѣ.

На членостѣ на Зем. Синдикатъ правимъ отстъпни.

Базарджикъ, априлъ 1937 г.

19-10

Г. Атанасовъ

ул. „Пр. Михай“ 21 (срещу градския часовникъ)

„РАПИДЪ“

Химическа бсяджийница основана презъ 1920 год. ул. „Пр. Фердинандъ“ 7 срещу кино „Сплендидъ“ — Б-жикъ

Боядисва отлично и най-ефтино, валя и скенджосва домашни шащи, платове и преди сж солидни бон всички цвѣтове. Репарира, почиства и боядисва въ три дни **мъжки „су“ нени шапки** и ги префасонира въ модерни форми. Има представителство на най-голѣмата и ренумирана Пърна Фабрика въ Румѣния за Боядисване и химическо чистене на дрехи

Г. Л. ШМИДТЪ & Со-Букурещъ

Централа ул. „Изворъ“ 71 съ 50 клопа. Чисти химически въ 10 дни сигурно дамско, мъжко и детско облекло.

Изпълнява всички поръчки безпогрѣшно и солидно.

Съ отлично почитанне **Ганчо Господиновъ** дипломиранъ текстиленъ техникъ

Г. Л. ШМИДТЪ Со Букурещъ

14 — 1

Преотстжпвамъ дюняна си

съ добра клиентела — бакалия и разни други артиколи, нахоящъ се на ул. „И. Г. Дука 36 — Базарджикъ, на приемливи условия.

Справка горния адресъ.

16 — 3

Продава се кжша

въ добъръ кварталъ, ул. „силе Александри“ № 5, стояща се отъ 4 стаи, кухня, кладенецъ въ двора и удобства.

Справка и виждан

на посочени